

RAADSVOORSTEL

Zaaknummer: 22040

Documentnummer: 80242

Indiener: Het college, A. van Amerongen

Datum: 7 december 2021

Portefeuille(s): Duurzaamheid en milieu

Portefeuillehouder(s): A. van Amerongen

Begrotingsprogramma: 7. Volksgezondheid en milieu

Begrotingsdoel: We streven naar een zo klimaatrobuust niveau van de buitenruimte tegen een zo laag mogelijke lastendruk voor riolering

Contactpersoon: M. Van der Ploeg en R. Scherpenisse

Tel.nr.: 0686826484 en 0651266900

Emailadres: m.vanderploeg@dronten.nl en r.scherpenisse@dronten.nl

Onderwerp Programma Maatregelen Klimaatadaptatie

Samenvatting

Door middel van het uitvoeren van stresstesten zijn binnen de gemeente de gevoelige locaties voor wateroverlast in beeld gebracht. Voor deze locaties is een aanpak opgesteld om de situatie te verbeteren, beschreven in het Programma Maatregelen Klimaatadaptatie.

De aanpak bestaat uit diverse maatregelen in bestaand stedelijk gebied in de buurten Bremerpark en De Baan in Biddinghuizen en de Kampbuurt en Bloemenbuurt in Swifterbant. De maatregelen worden uitgevoerd in de periode 2022 – 2025, hierbij wordt beoogd 1/3 van de maatregelen te bekostigen vanuit de hiervoor beschikbaar gestelde subsidie 'Impulsregeling Klimaatadaptatie' van het Rijk.

Voorstel

De raad besluit

1. Het Programma Maatregelen Klimaatadaptatie, met nummer 22088, vast te stellen en het college opdracht te geven dit programma uit te voeren;
2. De geraamde kosten als investeringen op te nemen in de begroting via de planning & control-cyclus;
3. De kosten voor 1/3 te financieren vanuit de rioolheffing (€ 214.000,-) ;
4. De kosten voor 1/3 te financieren vanuit de algemene middelen (€ 214.000,-);
5. Gebruik te maken van de Impulsregeling klimaatadaptatie, met nummer 128239, voor de resterende 1/3 van de kosten (€ 214.000,-).

Inleiding

Stresstesten en Maatregelvoorstel 2019

In 2019 hebben college en raad kennis genomen van de resultaten van de stresstesten wateroverlast, hitte en droogte en ingestemd met de vervolgitwerking van de geschetste maatregelen (B19.000516 / U19.003456/GO/MP).

Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie

Het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) is een gezamenlijk plan van gemeenten, waterschappen, provincies en het Rijk met het doel Nederland in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust in te richten. Met de uitvoering van de maatregelen klimaatadaptatie geeft de gemeente Dronten invulling aan één van de zeven ambities, namelijk de ambitie 'Uitvoeringsagenda opstellen'.

Bijlage(n):

Swifterbant – Bloemenbuurt Zuid

- straat Kamperfoelielaan herprofilen en hierbij afschot aanbrengen richting een nieuw aan te leggen geul richting de Bisontocht;
- aanleggen geul in het grasveld bij Klaproosdreef 37-43, vanaf de Kamperfoelielaan naar de Bisontocht;
- vervangen verhoogd kruisingsvlak van kruisingen Zwanebloem – Ganzerik en Zwanebloem - Havikskruid door een punaise en creëren doorsteken naar sloot;
- creëren doorsteek naar sloot bij Zwanebloem 32 en 58;
- creëren doorsteek naar sloot bij bocht Zwanebloem - Zonnebloempad;
- vervangen verhoogd kruisingsvlak van kruisingen Zonnebloempad – Ridderspoorlaan, Ridderspoorlaan – Rozenpad en Kamperfoelielaan – Ridderspoorlaan door een punaise.

Het maatregelpakket komt grotendeels overeen met de maatregelen die in 2020 aan college en raad zijn gepresenteerd. De uitvoering is beoogd in de periode 2022 - 2025. Op de locaties Parksingel (Bremerpark) en Bosanemoon (Bloemenbuurt) is nu inhoudelijk een ander aanpak voor ogen, welke met voortschrijdend inzicht is ontwikkeld.

Werken aan een klimaatrobuuste leefomgeving

Naast dit uitvoeringsprogramma werkt de gemeenten Dronten ook via andere sporen aan een klimaatbestendige leefomgeving. Dit zijn de andere zes ambities uit het DPRA, waaronder 'meekoppelkansen benutten' en 'stimuleren en faciliteren', maar ook bijvoorbeeld aan beleid op biodiversiteit. Nieuwe inzichten in risico's of een andere beoordeling van risico's kunnen in de toekomst aanleiding geven om weer nieuwe maatregelen te nemen om Dronten klimaatbestendig te maken.

Impulsregeling

Vanaf 1 januari 2021 kunnen gemeenten, provincies en waterschappen gebruikmaken van de Impulsregeling klimaatadaptatie. Via die regeling kunnen werkregio's een bijdrage van het Rijk krijgen voor klimaatadaptatiemaatregelen. De 'werkregio' Klimaat Adaptatie Flevoland (KAF), waar Dronten deel aan neemt, kan een aanvraag indienen. Aan het gebruik van de regeling zijn voorwaarden verbonden, maar de gemeente Dronten kan verwachten dat, gegeven de voorgenomen maatregelen, Dronten 1/3 van de kosten (€ 214.000,-) van de realisatie van de maatregelen via de impulsregeling vergoed kan krijgen. Voor het ontvangen van de gelden uit de impulsregeling wordt een samenwerkingsovereenkomst ondertekend binnen het samenwerkingsverband KAF (Klimaat Adaptatie Flevoland).

Kosten en financiering

De kosten van de realisatie van de voorgenomen maatregelen worden geraamd op totaal € 642.000,- (inclusief voorbereiding en exclusief btw). Met gebruikmaking van de impulsregeling (ter grootte van 1/3 van de totale kosten) kunnen deze worden beperkt tot netto € 428.000,-.

De Waterwet verplicht gemeenten hemelwater van particulier terrein in te zamelen en te verwerken of af te voeren voor zover doelmatig. Daarnaast vraagt zorg voor een veilige en functionele openbare ruimte om verwerking van overtollig hemelwater. De gemeente mag daarom de kosten voor het uitvoeren van deze watertaak financieren vanuit de rioolheffing. Anderzijds moet in ogenschouw genomen worden dat het rioleringsstelsel ontworpen is op een bepaalde neerslagintensiteit conform landelijke standaarden. Wanneer nu, of in de toekomst, extreme neerslag valt moet worden geaccepteerd dat de capaciteit van voorzieningen voor afvoer en verwerking van hemelwater eindig is en dat bij hevige regen

de openbare ruimte moet zijn ingericht op het voorkomen van (ernstige) overlast en schade.

Het opvangen en verwerken van hemelwater bij extreme situaties is een taak die de gehele openbare ruimte aangaat. Hierin is dus niet enkel een rol weggelegd voor riolering maar spelen disciplines als wegen en groen ook een belangrijke rol in het realiseren van een toekomstbestendige openbare ruimte. Bijvoorbeeld door water bovengronds (over de weg en het groen) op te vangen en te transporteren.

Daarom kan bekostiging zowel vanuit de rioolheffing als vanuit de algemene middelen worden gemotiveerd. Voorgesteld wordt om de kosten voor het nemen van klimaatmaatregelen voor 50% uit de rioolheffing te financieren (€ 214.000,-) en voor 50% (€ 214.000,-) uit de algemene middelen te onttrekken.

Onderstaande tabellen tonen de geprognosticeerde kosten voor realisatie van het Programma Maatregelen Klimaatadaptatie. Hierbij is eveneens een opsplitsing gemaakt naar kosten per project.

Planjaar	2022	2023	2024	2025
Kosten (bruto)	€ 290.000	€ 93.000	€ 92.000	€ 167.000
Verwachte bijdrage impulsregeling	€ 97.000	€ 31.000	€ 31.000	€ 56.000
Kosten (netto)	€ 193.000	€ 62.000	€ 61.000	€ 111.000

Kern	Locatie	Jaar van uitvoering	Kosten (bruto)
Biddinghuizen	Parksingel	2022	€ 207.000
Biddinghuizen	Kampeerveld	2022	€ 17.000
Biddinghuizen	Vliegersveld	2022	€ 6.000
Biddinghuizen	Jamboreelaan	2022	€ 60.000
Biddinghuizen	Het Erf en De Dissel	2023	€ 64.000
Swifterbant	Kampbuurt	2023	€ 29.000
Swifterbant	Bloemenbuurt Noord	2024	€ 92.000
Swifterbant	Bloemenbuurt Zuid	2025	€ 167.000

Argumenten

1. Werken aan een klimaatbestendige en waterrobuuste leefomgeving
 - a. Met de realisatie van de voorgenomen maatregelen beperkt de gemeente Dronten het risico op wateroverlast op locaties waar het risico in 2019 als hoog en onacceptabel is bestempeld.
 - b. Met de realisatie van de voorgenomen maatregelen geeft de gemeente Dronten invulling aan de ambitie 'Uitvoeringsagenda opstellen' uit het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie
 - c. Met de realisatie van de voorgenomen maatregelen werkt de gemeente Dronten aan een klimaatbestendige en waterrobuuste leefomgeving
2. Regels van gemeente Dronten
 Conform de regelgeving binnen gemeente Dronten wordt financiering vanuit de algemene middelen als investering opgenomen in de begroting. De kapitaallasten worden ten laste van het saldo van de Programmabegroting gebracht.

3. Gemeente Dronten heeft een hemelwaterzorgplicht
In de Waterwet is vastgelegd dat gemeenten een zorgplicht hebben voor hemelwater. Dit houdt in dat een deel van de kosten voor het uitvoeren van deze zorgplicht kunnen worden gefinancierd uit de rioolheffing.
4. Veilige en functionele openbare ruimte
Gemeente Dronten heeft als taak de inwoners te voorzien van een veilige en functionele openbare ruimte. Met het uitvoeren van beschreven maatregelen wordt, naast een waterrobuuste omgeving, ook gewerkt aan een veilige en functionele openbare ruimte.
5. Impulsregeling Klimaatadaptatie
Gemeente Dronten maakt onderdeel uit van het samenwerkingsverband KAF (Klimaat Adaptatie Flevoland). Binnen dit samenwerkingsverband kan aanspraak gemaakt worden op subsidiegelden middels de 'Impulsregeling Klimaatadaptatie'. Middels deze gelden kan 1/3 van de kosten van de maatregelen gefinancierd worden.

Kanttekeningen, risico's en alternatieven

Om aanspraak te maken op de subsidiegelden dient de samenwerkingsovereenkomst via het KAF ondertekend te worden. Indien gemeente Dronten besluit deze overeenkomst niet te ondertekenen kan geen aanspraak gemaakt worden op de subsidiegelden (1/3 van de totale projectkosten).

Participatie

Wanneer werkzaamheden worden gestart worden inwoners en bedrijven voorafgaand aan de maatregelen geïnformeerd en betrokken bij het proces.

Financiële gevolgen

- Voor de uitvoering van de maatregelen gebruik te maken van de impulsregeling van het Rijk (verwachte bijdrage betreft 1/3 van de kosten (€214.000,-))
- de kosten voor de realisatie van de maatregelen op te nemen in de begroting;
- de maatregelen aan te merken als investeringen en volgens het beleid van de gemeente Dronten te activeren en af te schrijven;
- de (bruto) kosten voor de realisatie van de maatregelen voor 1/3 uit de rioolheffing en 1/3 uit de algemene middelen te financieren (resp. € 214.000,- en € 214.000,-)

Duurzaamheid

Met het uitvoeren van het Programma Maatregelen Klimaatadaptatie werkt gemeente Dronten aan een toekomstgerichte water- en klimaatrobuuste leefomgeving. Uitvoering sluit aan bij duurzaam stedelijk waterbeheer, zoals beschreven in het vigerend Gemeentelijk Rioleringsplan van Dronten.

Communicatie en vervolgproces

Communicatie naar buiten

Communicatie vindt plaats zodra werkzaamheden zijn ingepland. Het betreft communicatie richting direct betrokkenen (inwoners en bedrijven). Zij worden geïnformeerd over de uit te voeren werkzaamheden en welke tijdelijke gevolgen dit heeft voor bijvoorbeeld de bereikbaarheid.

Vervolgproces

Maatregelen worden gespreid uitgevoerd in de periode 2022 – 2025.

Evaluatie

Maatregelen worden na uitvoering op de beoogde effectiviteit gecontroleerd. Wanneer dit plaatsvindt is afhankelijk van de weersomstandigheden. Bij een neerslaggebeurtenis van voldoende capaciteit kan een uitspraak worden gedaan over het functioneren en de effectiviteit van de maatregelen.

Samenhang met regio en andere beleidsdoelen

In Flevoland wordt binnen het Samenwerkingsverband Klimaatadaptatie Flevoland (KAF) gewerkt aan de opgaven uit het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie. Het KAF bestaat uit vertegenwoordigers van GGD Flevoland, Rijkswaterstaat Midden Nederland, gemeente Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk, Zeewolde, provincie Flevoland en Waterschap Zuiderzeeland.

Gezamenlijk werken deze partijen aan klimaatadaptatie (kennis ontwikkelen, kennis delen, organiseren bijeenkomsten). Elk van de Flevolandse gemeenten heeft een vergelijkbare opgave met betrekking tot klimaatadaptatie.

Gemeente Dronten is voor de uitvoering van de maatregelen niet afhankelijk van het samenwerkingsverband. Echter, voor het ontvangen van de subsidiegelden uit de Impulsregeling Klimaatadaptatie dient elke gemeente de samenwerkingsovereenkomst te ondertekenen. Zo ook Dronten.

Bevoegdheid gemeenteraad

Gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders dragen zorg voor een doelmatige inzameling en verwerking van het afvloeiend hemelwater. Deze zorgplicht is beschreven in artikel 3.5 van de Waterwet en in de toekomst opgenomen in artikel 2.16 van de Omgevingswet.

Bijlagen

Bijlage bij dit voorstel:

1. Programma Maatregelen Klimaatadaptatie

De Secretaris,

De Burgemeester,

